

הזמן הלא לינארי של אדיפוס:

פסיכואנליזה במרחב הפרשני-תרבותי

התכנית לפסיכותרפיה פסיכואנליטית באוניברסיטת תל אביב
שמחה להזמינכם להשקת ספרה של פרופ' ורד לב כנען
על הלא מודע העתיק

The Ancient Unconscious: Psychoanalysis and the Ancient Text

שיצא לאור בהוצאת אוניברסיטת אוקספורד

מנחה: ד"ר מירב רוט

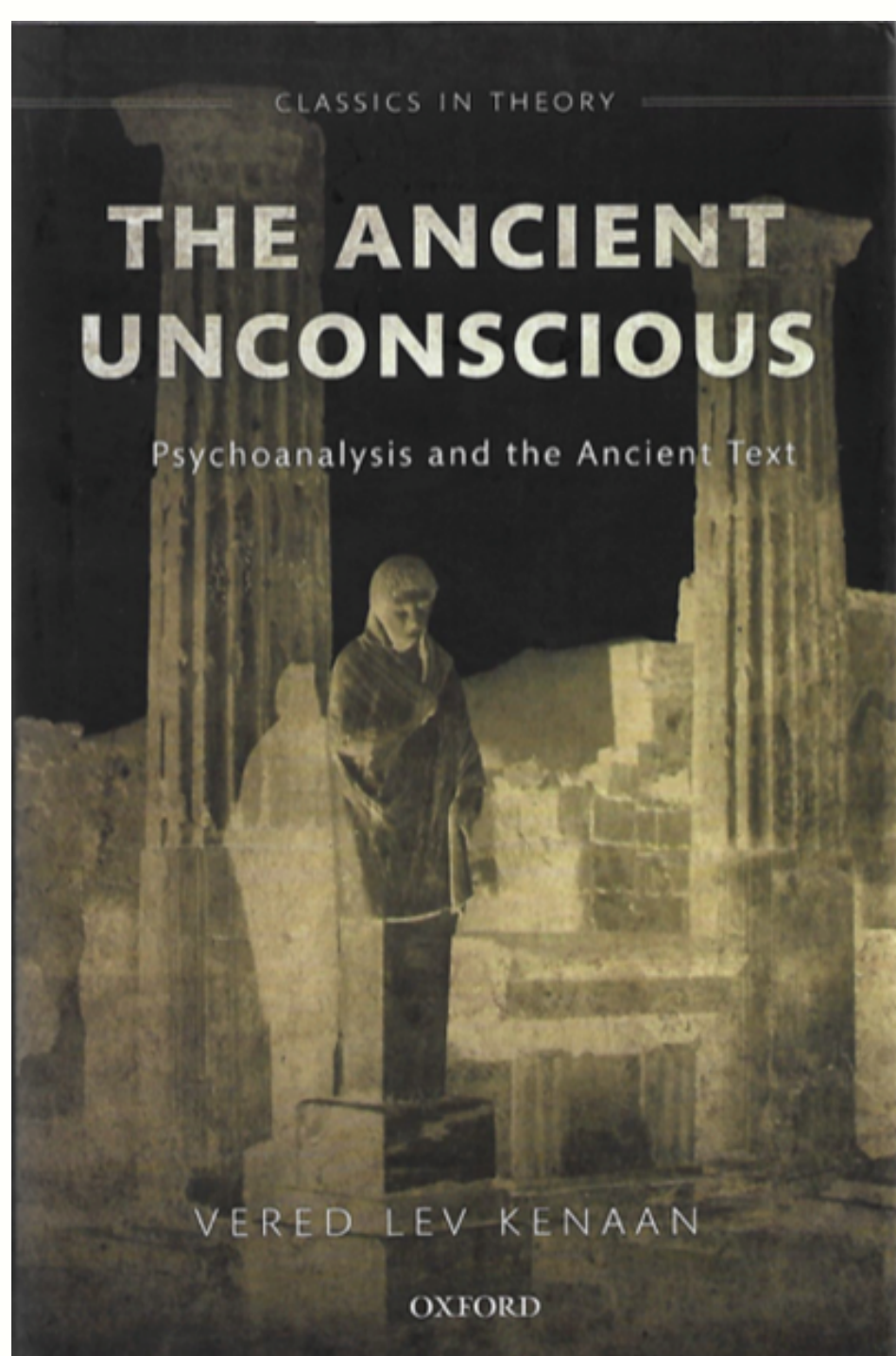
ביום רביעי 09.03.22 בשעה 20:00
הערב יערך בזום (קישור ישלח לנרשמים)

תכנית הערב:

דברי מבוא: ד"ר מירב רוט

הרצאה קצרה: פרופ' ורד לב כנען

שיחה על הספר עם פרופ' חגי כנען

[להרשמה לקהל הרחב](#)

[להרשמה לסגל ותלמידי התכנית לפסיכותרפיה](#)

העולם העתיק של יוון ורומא היו מהותיים לתגליותיו של פרויד בחיי הנפש. מושג הלא מודע קרם עור וגידים מתוך דיאלוג ממושך של פרויד עם המיתוס של אדיפוס והמחזה אדיפוס המלך של סופוקלס. כחוקרת תרבות יוון ורומא וספרות השוואתית אני שבה בהרצאה זו אל המושג הפרוידיאני של הלא מודע ואל המיתוס של אדיפוס כדי להציג פרשנות חדשה לממד הזמן בחוויה הנפשית-תרבותית. האם נוכל כיום לשחרר את אדיפוס מהקומפלקס המסורתי שלו ולהציע לו קריאה חדשה? המפתח לשאלה נמצא לדעתי בייחודיות של הזמן האדיפלי.

במסה "הלא מודע" משנת 1915 פרויד כותב כי "אירועי מערכת הלא מודע אינם ערוכים לפי סדר של זמן, אין הם משתנים בחלופ הזמן, ובכלל אין להם שום זיקה לזמן." את הזיקה והצורך בזמן כרונולוגי והיסטורי מייחס פרויד למערכת המודע. היא זו שמכניסה את האירועים הנפשיים תחת סדר הזמנים. אם כן, איך מדובבים את הלא מודע בשפה התיאורטית? איך ניתן ליצור תיאוריה של הלא מודע מבלי ליפול אל לוגיקת הזמן הסדור של המודע? ומכיוון אחר, מה יכולה אי הרציפות של זמן הלא מודע ללמדנו על החוויה הנפשית ועל המרחב התרבותי? בשיחה עם חגי כנען נדבר על הרלוונטיות של מושג הלא מודע כיום ועל משמעות העבר עבור הזמן המודרני.

על הדוברים:

ורד לב כנען היא פרופסור לספרות השוואתית ולימודים קלאסיים באוניברסיטת חיפה. פרסמה ספרים ומאמרים העוסקים ביחסים בין פסיכואנליזה וספרות, פרשנות הטקסט ופשר החלום, חקר המיתוסים ומגדר. לב כנען עורכת ראשית של כתב העת הספרותי דפים במחקר לספרות. כרך 23 "גילוי וכסוי פנים: מחשבות בעקבות הקורונה" יראה אור בקרוב. לב כנען היא עורכת חברה בכתב העת American Imago, וכרך חדש בעריכה משותפת עם מורי שוורץ דן במושג "הקול" בפסיכואנליזה וספרות ויראה אור בסתיו 2022.

חגי כנען הוא פרופסור לפילוסופיה וראש החוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל אביב. מאמריו וספריו עוסקים בחיבור בין הפילוסופיה והאמנויות, בין האתי והאסתטי, ובתיאוריות של משמעות והקשבה. כנען הוא עורך כתב העת הפילוסופי עיון. לאחרונה יצאה מהדורה חדשה של ספרו פנימדיבור בהוצאת הקיבוץ המאוחד. ספרו האחרון Photography and Its Shadow, Stanford University Press, 2020, עוסק בסובייקט המצלם/מצולם בעת הזו.

ד"ר מירב רוט היא פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל; ראש התכנית לפסיכותרפיה, אוניברסיטת תל-אביב; מחברת "מה קורה לקורא? התבוננות פסיכואנליטית בקריאת ספרות", הוצאת כרמל, 2017, שראה אור גם באנגלית: "A psychoanalytic perspective on reading literature: Reading the reader", London and NY: Routledge, 2020.